

Tema: En drengs verden og univers fra 50'erne. Busters verden
Emnet kunne være om børn, der har det svært med at gå i skole,
men klarer sig alligevel. Venskab. Familie. Den første forelskelse.

Fag: Dansk

Målgruppe: 1.-3. klasse

Busters verden 6 DRKultur - 21-03-2010 - 20 min.

Vejledningen er målrettet dansklærere i indskolingen. Der kan arbejdes tematisk ud fra overskrifterne:

- Busters verden
- Skoleverdenen
- Forskellige sociale miljøer
- Buster som eventyrfiguren Klods Hans.

Faglig relevans/kompetenceområder

Fokus på filmkundskab indenfor områderne komposition/fortælle teknik,
højdepunkter/spændingskurve, hovedperson, bipersoner, lyd og tematik.

Dette afsnit er det sidste i serien på 6 afsnit. Der er mulighed for at "samle op" på de tidligere
fokuspunkter. Komposition/fortælle teknik, billedudsnit, lyd, personernes udvikling, Busters
personlighed. Nye elementer kan være symboler, tematik og perspektivering.

Perspektiveringen handler i høj grad om hvad fortællingen kan bidrage med til nutidens børn?

Busters verden er meget anderledes. Ingen digitale medier, stor forskel på de sociale klasser, et
helt anderledes miljø uden fritidshjem og mange fritidstilbud. Ikke så megen pædagogisk snak. En
drenge der i høj grad selv må finde ud af tingene. Men er der også elementer, som eleverne kan
genkende som udfordringer i deres liv?

Forenklede Fælles Mål på et overordnet/generelt niveau

Kompetencer:

Fortolkningskompetence: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om andre
æstetiske tekster.

Kompetenceområdet består af fem færdigheds- og vidensområder:

- Oplevelse og indlevelse: Fokus på poetisk sprogbrug og fortællende strukturer.
- Undersøgelse: fokus på virkemidler i tekster.
- Fortolkning: Fokus på at kunne bestemme og fortolke hovedindholdet.
- Vurdering: Fokus på tekstens tema.
- Perspektivering: Fokus på at sætte tekster i forhold til eget og andres liv.

Alle disse områder kan der laves delmål for i arbejdet med at se filmen og filmanalysen

- Eleven har viden om tema, genreforløb og personskildring og kan udpege centrale
elementer i fortællingen.
- Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning og kan bruge denne viden i
fortolkningsopgaver.
- Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på og kan anvende den viden til at
udtrykke egen opfattelse af teksten.
- Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser og kan bruge
denne viden til at sætte tekstens tema i relation til eget og andres liv.

Ideer til undervisningen

"Busters verden" er en bog, som Bjarne Reuter fik udgivet i 1979. I 1983 blev den filmatiseret til en børne-tv-serie i seks episoder på hver tyve minutter.

Tv-serien blev klippet sammen eller snarere redigeret til en filmhistorie med ny dramaturgi. Den danske filminstruktør Bille August har i samarbejde med Bjarne Reuter, som har skrevet manuskriptet, stået for tv-serien og filmatiseringen.

Dette undervisningsforløb er til det femte af de seks tv-afsnit målrettet børn i indskolingen 1.-3. klasse.

Hovedpersonen er den handlekraftige, ukuelige Buster, der i 1950'ernes København trodser store bøller, en trist hverdag og en endnu mere trist folkeskole ved hjælp af trylleri, fantasi og gå-på-mod.

Genremæssigt hører 'Busters verden' til den magiske realisme, som blev et begreb i det danske sprog i forbindelse med Søren Kragh-Jacobsens Gummi Tarzan. Børnefilm, som realistisk skildrer væsentlige, ofte alvorlige og tunge emner, men anviser fantasifulde og magiske løsningsmodeller. Seeren efterlades med håb om, at også den marginaliserede hovedperson kan finde sin vej og se muligheder i tilværelsens mange udfordringer. Disse udfordringer klarer Buster ved trylleri, snilde og behændighed, men ikke noget egentlig overnaturligt.

En del danske børnefilm kan kategoriseres indenfor genren magisk realisme:

Ivan Olsen (Gummi Tarzan), Lasse (Lad isbjørnene danse, 1990), Anton (Anton, 1996), Dennis P. (Mirakel, 2000) og Antboy 2013.

De seks afsnit om Buster kunne indgå i et emne om børn, der ikke har så let ved at gå i skole, men alligevel klarer sig, fordi "*Der er altid noget, man er god til - det gælder bare om at finde ud af, hvad det er*", som Gummi Tarzan udtrykker det.

Handling 6. afsnit

Efter det samme anslag som i de tidligere 5 afsnit starter dette afsnit med, at Buster og Ingeborg er på kirkegården ved Fru Larsens gravsted. Ingeborg kommer med hvide syrener og Buster lægger en tryllestav ved stenen på gravstedet. Buster skal nu i gang med at forberede sig til besøget hos Joanna. Ingeborg hjælper ham med tøjet, og hele familien deltager i hans forberedelser. Far tegner en tatovering af et sværd på Busters arm. Buster skal være ren fra inderst til yderst og dufte godt. Da han ankommer til festen, er den allerede i gang. Han lister sin ind og har som noget af det første held med at sætte en kniv i ryggen på Joannas mor. En af gæsterne besvimer, da hun ser kniven. Nu overtager Buster underholdningen til festen. Han viser at kniven blot er et trick og tryllebinder nu publikum men flere trylleri. Buster spiller også rollen som den bekymrede tryllekunstner. Vil det lykkes for ham at gennemføre sit dristige trylleri? Som i alle gode eventyr lykkes alt for Buster i dette afsnit, som slutter med at han i måneskin sidder sammen med Joanna i lysthuset. Her får han sit første kys.

"Så du det fru Larsen? Jeg tryllede. Livet er fan' me til at holde ud".

Miljø og tid

Det er lykkedes for Buster at få adgang til et overklassemiljø, som han ikke kender koderne til. Men i kraft af sit væsen og tiltro til egne muligheder lykkes det Buster at gennemføre sine trylletrick i det fine selskab. Han indtager scenen med fuld overbevisning om, at han kan det, han har begivet sig i færd med. Han forandrer de fines selskab, så det bliver mere løssluppet og intuitivt. En mand får løsnet sit slips, bliver hovedperson i underholdningen og slipper for et øjeblik af med sin selvhøjtidelighed. Det er det Buster kan. Gennem sin ligefremme måde at være på og sit engagement i livets muligheder kan han få folk til at glemme sig selv og lade sig underholde.

Han har i denne situation ekstra kraft, overbevisning og energi fordi drivkraften er kærlighed. Det er således kærligheden der bliver nøglen til at nedbryde det sociale skel. Et motiv der er kendt fra utallige fortællinger. Eksempelvis eventyret om Klods Hans. Og som også kendes og er aktuelt i dag. I 50'erne var der andre måder at vise sin kærlighed på end i dag. Men måske er det lige så svært i dag som det var den gang? Det kan være et tema der kan perspektiveres til.

Filmiske virkemidler og symboler

Der kan tales om forskellige filmiske virkemidler i dette afsnit.

Symbolik: De hvide syrener, som har været vist flere gange i de tidligere afsnit.

Tanken om, at hver blomst har sin egen symbolik og "hemmelige" betydning, har været kendt i Europa siden middelalderen. Især i 1700- og 1800-tallet var "blomstersproget" meget udviklet og forfinet. Ikke mindst i 1800-årenes borgerlige miljøer, var det rart at kunne udtrykke sine følelser, på en diskret og indirekte facon.

De hvide syrener: Ungdommelig uskyld og den første kærlighed. Duften giver en særlig sanseoplevelse.

Sværdet, som Busters far tegner på armen: Sværdet er et håndvåben, som ofte er attribut til guder og helte, tillægges særlige magiske egenskaber og går i arv som slægtsklenodie. Det symboliserer magt, kraft, mandighed, mod, kamp, retfærdighed, dømmekraft og åndelig styrke, men også død. Det bruges magisk, ceremonielt og militært.

At Buster lægger tryllestaven på fru Larsens grav kan symbolisere den magiske følelse, der er ved at blive forstået af et andet menneske. Han er nært forbundet med hende, da han forstår at hun gav ham styrke, troede på ham og vidste hvad han skulle.

Klipningen er i høj grad med til at opbygge spænding og stemning. Først ser vi gæsterne og deres alvorlige miner. Senere klippes til de samme gæster igen, og vi ser hvordan de ændrer deres udtryk, da de ser Busters optræden. Det er en helt klassisk måde at engagere seeren i personerne og opbygge stemning og spænding.

Man kan undersøge de scener hvor Buster tryller. Er det rigtige tryllekunstner eller er det filmtricks? Lyden bruges på samme måde som i de øvrige afsnit. Til at underbygge og skabe stemning.

Genre

Man kan kigge efter genretæk i dette afsnit og beskrive det som realisme. En realisme som i høj grad indeholder det magiske både i kraft af konkret trylleri og den første spirende kærlighed mellem Buster og Joanna. Det er næsten som en romantisk komedie, hvor helten har bestået en prøve for at komme med i det gode selskab. Således trækker instruktøren på klassiske virkemidler og grundfortællinger, hvor historien skal ende godt. Der kan referes og perspektiveres både til andre film og fortællinger som eleverne kender.

Se filmen

Se afsnittet i sin helhed uden afbrydelser første gang. I enkelte tilfælde kan man afbryde en film og lade eleverne gætte på, hvad der nu vil ske. Men som udgangspunkt anbefales det, at lade eleverne se hele filmen uden afbrydelser.

Efter afsnittet er set - fælles samtale om handlingen

I hvilke situationer er det særligt spændende?

Hvordan er stemningen på kirkegården? Hvad snakker Buster og Ingeborg om? Hvorfor lægger Buster sin stryllestav på graven?

Hvordan forbereder Buster sig til festen hos Joanna? Hvem hjælper ham? Hvorfor tegner far på Busters arm?

Buster bruger sit trylleri på forskellige måder i de 6 afsnit. Hvordan bruger han det her i sidste afsnit? Hvilket tryllesnummer synes I bedst om? Er det rigtige tryllesnumre eller filmtricks?

Hvis I har set alle afsnit så snak om hvordan Buster har udviklet sit trylleri.

Ingeborg er med i alle afsnit. Hvordan har Ingeborg og Buster det sammen? Hvordan er de overfor hinanden? Hvordan vil I beskrive Ingeborg som søster?

Joanna og Buster kommer fra to forskellige sociale miljøer.

Prøv at opstille to lister. Beskriv ligheder og forskelle mellem de to miljøer. Hvordan går man klædt? Hvordan teler man til hinanden? Hvordan ser andre på Busters far og Joannas mor? Hvad laver man?

Afsnittets forløb

Dette sidste afsnit har en lidt anden opbygning end de forrige. Tidligere er introduceret plot point modellen, men i dette afsnit kan berettermodellem introduceres for at beskrive forløbet i fortællingen.

Anslag – Filmens begyndelse. Anslaget giver en forsmag på filmens præmis, stemning, genre, tema og stil. – her er der også en mulighed for at analysere forløbet i det anslag der bruges i alle seks afsnit. Det forudsiger på mange måder meget om Buster og Ingeborg.

Præsentation – Filmens vigtigste personer og locations bliver introduceret. Der bliver lagt op til filmens konflikter. Da Buster forbereder sig til festen hos Joanna. Man aner det kan gå galt i det lidt kiksede tøj.

Uddybning – Filmens konflikter begynder at presse sig på. Vi får mere viden om personerne, konflikterne og filmens temaer. Da Buster er klar og cykler på vej hen til festen. Vi ser stemningen til festen og aner der måske er en konflikt undervejs. Hvordan vil Buster begå sig i det miljø?

Point of no return – Vendepunktet for filmens hovedperson. Her sker en afgørende begivenhed.

Nu er der ingen vej tilbage. Hovedpersonen må tage konsekvensen af begivenheden. Buster starter sit show med at sætte en kniv i ryggen på Joannas mor – også en talemåde som bruges, når man gør noget, som den anden absolut ikke ønsker.

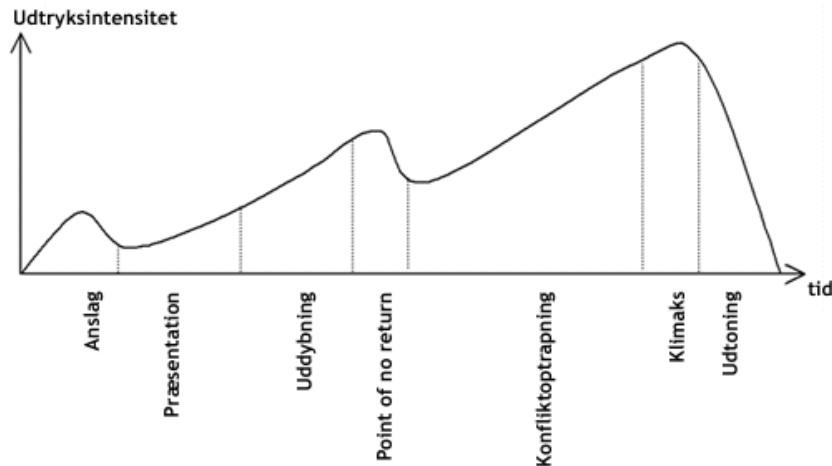
Konfliktoptrapping – Filmens indre og ydre konflikter udvikler sig. Der opstår komplikationer.

Konflikten mellem de to sociale miljøer er i gang. Presset på hovedpersonen bliver større og større. Klarer Buster situationen med uret?

Klimaks – Filmens spændingsmæssige højdepunkt. Her bliver kampen afgjort, og konflikten bliver løst. Buster klarer situationen overlegent og forenes med Joanna mod moderens ønske.

Udtoning – Konflikten er afsluttet. En ny livssituation er opstået for filmens vigtigste personer.

Buster har oplevet at det han kan, kan bruges til at opnå det han ønsker.

Læreren gennemgår berettermodellen, som derefter kopieres i A3 format og udfyldes af eleverne i makkerpar. De udfyldte modeller hænges op på tavlen og gruppernes notater sammenlignes.

Evaluering

Elevernes samtaler, skriftlige opgaver og logbog undervejs.

Som afslutning kan der være fokus på Busters og Ingeborgs udvikling i de 6 afsnit. Hvad sker der i deres søskendeforhold og hvordan udvikler de sig hver især?

FØLG PERSONERNE

Buster er hovedpersonen og ikke nogen helt almindelig dreng.

Perspektivet i filmen er hans verden, som også er filmens titel.

Fortæl om Busters egenskaber og udseende ud fra det indtryk, du får af ham i de 6 afsnit.

Andre spørgsmål:

- Hvad er han for en dreng?
- Nævn ting som gør Buster anderledes.
- Snak også om de ting, som Buster finder på.
- Hvad er Buster god til?
- Hvad er Buster ikke god til?

Ingeborg er Busters søster. Det kan være svært ind imellem.

Fortæl om Ingeborgs udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af hende i filmen.

Andre spørgsmål:

På Busters og Ingeborgs værelse er der en figur af en balletdanserinde, som kan dreje rundt til musik.

Buster fortæller Ingeborg en godnathistorie om en prinsesse, der bliver balletdanserinde, selv om hun er halt.

- Hvorfor fortæller Buster den historie?
- Hvorfor vil Ingeborg ikke høre den færdig?
- Fortæl mere om Busters og Ingeborgs forhold:
Hvordan har de det sammen? Hvordan er de over for hinanden?
- Fortæl om de steder i afsnittene, hvor Ingeborg er ked af det.

- Prøv at forklare, hvorfor hun er trist.
- Hvad trøster hende, og giver hende håb?

UDFORDRINGSOPGAVE

Lav en lille film hvor I viser tryllekunster, eller filmticks.

Kan de andre i klasse se hvad der er hvad?

Supplerende materialer

De 6 streamede afsnit + et portræt af Bjarne Reuter

	Busters verden (1) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		Busters verden (5) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min
	Busters verden (2) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		Busters verden (6) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min
	Busters verden (3) Udgiver: DRKultur Spilletid: 18 min		Løgnhalsen fra Brønshøj - portræt af Bjarne Reuter Udgiver: DR1 Spilletid: 60 min
	Busters verden (4) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		